

Marco Mooren: ‘Vroeger verscholen greenkeepers zich achter een adviseur, nu doen wij alles zelf’

Genomineerde HGK of the Year is gefascineerd door wat zich ónder de grond bevindt

Marco Mooren (44) heeft zijn 25-jarig jubileum al achter zich liggen, want hij zit al sinds zijn zestiende in het vak. Hij zet nu als eindverantwoordelijke de lijnen uit op de golfbaan waar hij ooit als jongeling begon als greenkeeper. Mooren is lovend over de GOTY-wedstrijd: ‘Wij weten al dat ons vak mooi is, maar op verjaardagen kom ik nog steeds familieleden tegen die me vragen wat het vak inhoudt. Tijd voor meer bekendheid en waardering!’

Auteur: Santi Raats

6 min. leestijd

GREENKEEPER OF THE YEAR

Jobhoppen in zijn jeugd

Mooren maakte, jong als hij nog was, wel een paar switches naar andere banen. 'Ik wilde dichterbij huis werken; destijds was dat Weurt bij Nijmegen. Daarom ging ik werken bij het Rijk van Nijmegen. In de periode dat ik daar werkte, heb ik mijn hoofdgreenkeepersdiploma gehaald. Daarna ben ik nog een seizoen werkzaam geweest bij Burggolf Wijchen. Ik liep in die periode nog over van nieuwsgierigheid naar hoe het er op andere banen aan toe ging. Toen ik twintig was, kreeg ik van een vriend het aanbod om in de Portugese Algarve te gaan werken op een golfbaan bij een hotel. Er werd een par 3-baan en een driving range aangelegd. Dat was een mooie ervaring, maar ik keerde na drie maanden terug uit heimwee. Kennelijk was ik toch nog te jong voor een dergelijke grote stap! Hij kon terugkeren bij Golfbaan het Rijk van Nijmegen, waar in 1993 het project liep om negen holes banen samen te voegen tot de 18 holes Groesbeekse Baan. 'Dat voelde als een uitdaging.' Vijf jaar later werd Mooren gevraagd om terug te keren bij zijn eerste liefde: De Rosendaelsche. Daar hoefde hij niet lang over na te denken. Hij werkt er nog altijd. 'In 2009 ben ik assistent hoofdgreenkeeper geworden, vorig jaar werd ik intern hoofdgreenkeeper en dit jaar zwaaide mijn hoofdgreenkeeper Chris Wagenaar af en ben ik hem opgevolgd. We hebben een goed, jong team van zeven man en volgend jaar komt er nog een greenkeeper bij ter versterking.'

**'Ik tast altijd eerst af
wat er aan de hand is'**

Horizon verbreden

Het blijven verdiepen en uitbreiden van functietaken heeft Mooren nodig. 'Ik wil mezelf constant blijven verbeteren. Om hoofdgreenkeeper te zijn, werkt ontzettend motiverend!' Ook de Greenkeeper of the Year-wedstrijd wekt inspiratie op bij Mooren. 'De uitreiking van de award is goed voor de branche. Het is geheel terecht dat deze aandacht ernaar uitgaat, want we hebben een prachtig vak dat meer waardering kan gebruiken! Wij greenkeepers weten al lang dat ons vak mooi is, maar voor de buitenwereld is het niet altijd duidelijk wat ons werk inhoudt. Ik krijg vaak de vraag: Wat doet een

Tijdens zijn opleiding aanleg en onderhoud van tuinen in Nijmegen kreeg Marco Mooren via een leraar een vakantiebaantje aangeboden bij De Rosendaelsche. Dat die leraar uitgerekend hem op De Rosendaelsche plaatste, een baan met vanouds een hechte club met kritische leden, zit hem volgens de inmiddels hoofdgreenkeeper geworden Mooren in het feit dat hij altijd netjes en nauwkeurig werkt. 'Ik ben accuraat en een pietje-precies.' Hij lacht. 'Een echte hovenier.'

Zwakke rug

Bij De Rosendaelsche werkte Mooren drie jaar en hij behaalde er ook zijn greenkeepersdiploma. Voor hem stond al vast dat dit de richting was waarin hij verder wilde werken. 'Het is heerlijk om in de natuur te werken; greenkeeping omvat meer dan door het hele land heen tuinen aanleggen. Bovendien heb ik een zwakke rug. Voorheen was hovenierswerk ook een zwaar beroep: er werd bijvoorbeeld nog heel veel handmatig geschept en met tegels gesjouwd. Nu gebeurt er veel werk met de shovel en met andere machines.'

Groepsfoto van het team van Marco Mooren. In het midden, met grijze baard, voormalig hoofdgreenkeeper Chris Wagenaar.

greenkeeper eigenlijk? Tijd dus voor meer bekendheid en waardering!

'Sommige baancommissieleden volgen een cursus bij IPC Groene Ruimte en denken dan een hoofdgreenkeeper te kunnen overrulen'

Sigarendoosje

Het zoeken van nieuwe uitdagingen houdt Mooren scherp, maar zijn omgeving heeft ook baat bij zijn frisse kijk op greenkeeping. 'Vroeger werd op veel banen het baanonderhoud op de achterkant van een sigarendoosje geschreven, elke dag opnieuw. Ik ga met de ontwikkelingen mee en heb vanaf 2010 een jaar-/maandplanning voor het onderhoudsprogramma van de baan gemaakt. Daar werken we nu al een tijd mee. Veel werkzaamheden zoals beluchten, bemesten, dresen en verticaal maaien blijven afhankelijk van de situatie, het is wel een uitdaging om dan toch de planning te halen. Een voordeel van de planning is dat ik precies weet hoeveel mensen wanneer aanwezig zijn, waardoor ik veel meer structuur kan aanbrengen. Er wordt meer werk verzet, omdat de werkzaamheden mooi op elkaar aansluiten. Dit resulteert in betere en constante baankwaliteit.'

Budget

Mooren verkeert in de gezegende omstandigheid dat hij zich geen grote zorgen over budget hoeft te maken. 'De financiële middelen en alle materialen en machines zijn er. We hebben het doordeweeks handmatig maaien van de greens ingevoerd. Dat deden we eerst met Triple-maaiers, maar daar krijg je een triple ring van te zien omdat de greens van De Rosendaelsche een rijke opbouw hebben en

daardoor gevoeliger zijn voor verdichting op de dezelfde sporen waarop je de maaiing altijd sluit. Dit betekent minder grasbezetting aan de randen. Het invoeren van de handmachines heeft dit probleem verholpen, maar ook het intensiever beluchten van de greens. In het weekend maaien we nog wel met de Triple-maaiers, want het is niet praktisch vanuit tijd- en kosten oogpunt om drie, vier man ook in het weekend handmatig te laten maaien.'

Eigen verantwoordelijkheid

De baancommissie van de oude bosbaan (uit 1895) bij Arnhem staat achter alles wat de hoofdgreenkeeper besluit. 'Onze baancommissie gaat ervan uit dat de kennis volledig bij ons ligt. Het onderhoud is helemaal onze eigen verantwoordelijkheid, ook als we fouten maken. Daar heb ik baat bij. Vroeger verschole onze greenkeepers zich nog wel eens achter het rapport van een adviseur, maar nu nemen we aan het einde van het jaar zelf grondmonsters. Een keer per jaar komt de adviseur en dan kijken we samen naar de punten die speciale aandacht vragen. Maar dan hebben wij zelf al nagedacht over de maatregelen. Zijn mening dient als second opinion en geeft mij een bevestiging dat het werk in de baan goed gebeurt. Soms kan het volgens de adviseur goedkoper in eigen beheer worden uitgevoerd door het aanpassen van de maatregel, dan dat we een aannemer inhuren. Dat is dan wel welkom advies.'

Persoonlijkheid

Wat voor type leidinggevende is Mooren, vindt hijzelf? 'Ik ben rustig, maar ik wil wel graag dat alles gedaan wordt wat ik gepland heb', verklaart hij. 'Door alle werkzaamheden goed in te plannen, wordt zelden iets overgeslagen. Ik kan ook snel schakelen. Als er zieke werknemers zijn, gooi ik snel de planning om. Misschien ben ik soms te makkelijk. Ik ben namelijk niet streng. Als er iets niet goed gaat bij collega's, wacht ik even af; ik kijk het even aan. Ik tast af wat er aan de hand is, vraag naar redenen. Als er geen redenen is, grijp ik wel in; dan moet de medewerker ook echt veranderen.'

Interesse in de bodem

In 2011 maakte Mooren voor het eerst een bunkerrenovatie en opknapt mee op De Rosendaelsche, onder leiding van architect Christoph Staedler. Na de renovatie waren er een aantal bunkers waar stenen vanuit de ondergrond vermengd werden met het bunkerzand. De oorzaak hiervan waren de herten die elke nacht te gast zijn op de baan. Er werden erosienetten in de probleembunkers aangebracht, naar het voorbeeld

van de Edense golfbaan. 'De bunkers werden vervolgens weer opgebouwd', beschrijft Marco. 'Eerst werd het vervuilde zand met stenen eruit gehaald vervolgens het erosienet aangebracht en daarop het zand met een fractie leem van 10 centimeter omwille van de hardheid en bescherming van het erosienet. Daar bovenop weer het bunkerzand.' Sinds 2012 zijn ook enkele fairways en greens aangepast, nieuwe tees, puttinggreen en twee nieuwe holes gebouwd. Er is een nieuwe drivingrange van 310 meter gemaakt met aan weerszijden afslagplaatsen en natuurgras targetgreens. In het zelfde jaar is het clubhuis gerenoveerd, dit jaar is de laatste fase afgerond met de aanleg van een chip-puttinggreen en vier korte oefenholes. Maar de reden dat hij de bunkerrenovatie aanhaalt is: de speelkwaliteit van bunkerzand is gedurende het jaar niet gelijk. 'Met name in het voorjaar als de beregening nog niet frequent wordt gebruikt drogen de bunkers uit en is het zand gevoelig voor wind en zijn ze niet stabiel genoeg. Spelers zakken te ver in het zand weg zodra ze de bal willen spelen. Sinds een half jaar draaien we een proef met bunkerberegening voorzien van kleine nevelsproeiers. Die draaien 's nachts, ter voorkoming van uitdroging van het bunkerzand. De komende jaren zullen we zien of het aanslaat.'

Stille machines

Mooren ziet op De Rosendaelsche geen toekomst voor robotmaaiers. Wel voor een accumaaiers. 'De kostprijs van een robotmaaiers met gps is te hoog voor een ledenbaan zoals de onze. Een aannemer zal eerder met geavanceerde robots gaan maaien. We werken nu nog met benzinehandmaaiers, maar zijn van plan om in 2017 met hybride en elektrische handmaaiers te gaan werken. Voorheen was het moeilijk om negen greens op één accu te maaien, maar tegenwoordig hebben de lithium-ion-accu's wel genoeg capaciteit om acht of negen greens te maaien met één maaier. Ook heeft de elektrische handmaaiers een ander ronsel, meer messen en een betere afstelling naar loopsnelheid of afsnijding per vierkante meter dan een benzinehandmaaiers. Hoe meer je afsnijdt, hoe mooier je green wordt! Als we een andere machine aankopen kijken we ook of deze eventueel elektrisch of in hybride kan worden toegepast. We gaan op onze eigen manier met de tijd mee.'

Be social

Scan of ga naar:

www.greenkeeper.nl/artikel.asp?id=9-5458